

aangevuld met soort B. De bestelde 4000 pond soort B, [fol. 160] de 10.000 pond soort C en de 16.000 pond soort D worden zonder meer geleverd. De bestelling van 2 miljoen pond salpeter kan niet uitgevoerd worden, daar de voorraad per 20 augustus 1765 van 472.684½ pond voor eigen gebruik nodig is. Er zijn geen gekonfijte moernagels in voorraad, zodat de bestelde 1000 pond niet geleverd kan worden. Die hoeveelheid wordt het komende jaar uit Ambon besteld. Onder toezending van een extract uit de voorwaarden van de bestelling is de residenten te Bandjarmasin toegestaan op proef 500 karaten ruwe diamanten te zenden. Heren XVII hadden opgemerkt dat het wegens de nadelige belading van de schepen wenselijk was om zo weinig mogelijk gebruik te maken van de vergunning thee op vracht te accepteren. [fol. 161] Door de geringe aanvoer uit China zal er dit jaar niet meer dan 77.256 pond verzonden worden. In 1761 was er 50.000 pond Bourbonse koffiebomen naar Bengalen gezonden, omdat die bomen in 1758 met 70 % winst verkocht waren. Het verleden jaar zijn er 24.186 pond terugontvangen, die met de Jonge Lieve en Gouverneur-Generaal naar Nederland is verzonden, en het overige is in Bengalen met de geringe winst van 24¾ % verkocht. Zo werd het niet onder het retour opgenomen. Men zal gebruikmaken van de toestemming om 10.000 pond ruwe zijde de pikol tegen rsd 330 de eerste en rsd 290 de tweede soort te kopen, maar die was niet te krijgen. [fol. 162] Voor die prijs is er evenwel weinig kans op. Evenmin was er tegen 25 à 30 stuiver het pond 10 à 15.000 pond frisse, deugdelijke Kirmanse wol te bemachtigen. Het was niet aangevoerd, maar het extract uit de bestelling is wel aan de residenten te Kharg gestuurd om daaraan zo mogelijk te voldoen. Na de beantwoording van de brieven van Heren XVII zal men beschrijven wat er sinds de brief van 8 mei 1765 te Batavia en de buitenkantoren is voorgevallen.

AMBON

Er was op Ambon een rijke kruidnageloogst die in zijn geheel met de Giessenburg, Vrouwe Elisabeth [fol. 163] en de bark Draak naar Batavia werd vervoerd. Deze schepen en de bark Buis, die tegen de Papua's heeft gepatrouilleerd, kwamen behouden in Batavia terug. Uit de brieven, in het bijzonder die van 31 mei 1765, blijkt dat de Papua's en met hen samenwerkende rovers niet slechts de trouwe onderdanen van de Compagnie bedreigen, maar hen vermoorden, wegvoeren en hun bezittingen verbranden.)

--- gelijk die van de negorij Ameth op Nussalauwt hebben moeten ondergaan, alwaar zij met 24 correcores, nadat 's daags bevorens met de volkeren van Amahey, geleege op Cerams zuidkust, in actie geweest, dog afgeslagen waren, een inval gedaan, en vandaar, niettegenstaand de inwoonders zig dapper teweerstelden, met verlies van eenige der hunnen medegevoerd hebben 110 koppen, waaronder zelfs was den broeder des radjas, die kort daarop van hen weder voor 300 rds. was ingelost geworden.

Vervolgens hebben die roovers ook de negorijen Oering weder uytgeplundert en verbrand, mitsgaders daar zo gemassacreert als geroofd 87 mensen. Die van Tolehoe en Tenga Tenga hebben almede hunne wredeheden moeten smaken, vermits zij daar een invasie gedaan en van die beide negorijen medegevoerd hebben 30 personen. Intusschen blijkt uit het schieten der rovers zoo uit rantakken, slangen als ander geweer, dat het niet alleen papouen zijn, alzo die maar peil en boog voeren, maar dat er ook van de weerspannige Cerammers, item Bouginezen en Mandareezen onder schuilen. Temeer, wijl men van de eerste zelfs tot 50 en van de twee laatste tot 90 vaarthuygen toe tegelijk in zee ontdekt had, gaande der papouen brutaliteyten zo verre dat zij publicq uytstrooyden met 100 correcores te zullen afkomen om 's Compagnies onderdanen te roven en te vermoorden, mitsgaders om hunne huizen, aard- en boomvrugten te ruineeren, willende het radja van Salwattij er zelfs 300 man aan wagen om dat binnen Saparoua (was het hem mogelijk) te komen. Zoals U Wel Edele Hoog Agtb. dat alles omstandige zullen beschreeven vinden bij de gemelde brief van den 31^e may voormeld, waarbij ook nog blijkt dat den pattij van Soelij een Ceramse jonk vermeersterd en al het volk op 2 na gemassacreerd heeft. In dit vaarthuyg had men gevonden 2 randtakken, 1 snaphaan, een bajonet, eenige kleedjes